

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

ОСНОВИ ХОРЕОГРАФІЇ

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації

Спеціальність “Хореографія”
Спеціалізація “Народне пісенне мистецтво”
Кваліфікація “Керівник хорового колективу”

Київ – 2006

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

ОСНОВИ ХОРЕОГРАФІЇ

Програма
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Хореографія”

Спеціалізація
“Народне пісенне мистецтво”

Кваліфікація
“Керівник хорового колективу”

Київ 2006

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

ОСНОВИ ХОРЕОГРАФІЇ

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв І–ІІ рівнів акредитації. – Київ: “Фірма “ІНКОО”, 2006. – 20 ст.

Укладач	О. А. Плахотнюк – викладач Львівського державного училища культури і мистецтв
Рецензенти:	М. В. Ванівський – Народний артист України, художній керівник Заслуженого ансамблю танцю України “Юність” Львівського державного Палацу естетичного виховання учнівської молоді О. Б. Трачук – викладач Тульчинського училища культури
Відповідальний за випуск	Т. Ф. Стронько
Редактор	Л. М. Трачук

- © Плахотнюк О. А., 2006
- © Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв, 2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.

“Досить придивитися ближче до пісенного матеріалу, який до цього часу зібрали наші етнографи, і ми побачимо, що деякі пісні, особливо обрядові, веснянки, купальські та весільні, які початком своїм сягають сивої давнини, збереглися з іграми, танцями та хороводами. Це наводить на думку, що всякі ігри й танці наш народ водив спершу під пісню. Інструмент як чинник, що підтримує ритм танцю, увійшов у вжиток пізніше. Під пісню ще й тепер танці водяться вільніше й охотніше, ніж під інструмент. Від селянок знаємо, що їм краще танцюється під пісню. Навіть музика (музикант), захопившись танцювальною піснею, перестає грати, кажучи: “Що я їм буду грати: вони самі собі грають.”

Спираючись на пісенну етнографію, необхідно зазначити, що є дві головні групи танців: під пісню і під музику.” (Василь Миколайович Верховинець. “Теорія українського народного танцю”).

Дана програма складена з урахуванням Стандартів вищої освіти Міністерства науки і освіти України та досвіду роботи при викладанні навчальної дисципліни “Основи хореографії” на відділенні хорового співу.

Мета предмета “Основи хореографії” – засвоєння студентами основ хореографічного мистецтва, оволодіння навиками виконавця танцю, координацією рухів, надання знання і розуміння жанрів, видів та стилів народного танцювального мистецтва.

Завдання курсу “Основи хореографії” – виховання пластичної культури тіла, органічності, вільності руху. Роз’яснення студентам характеристик і відмінностей жанрів, видів, стилів, та напрямків танцювального мистецтва. Глибше вивчення звичаїв свого народу, витоків національної культури і використання набутих знань на практиці. Танець розвиває відчуття ритму, музикальність, граційність, а також рішучість, настирливість, витримку, увагу, “м’язову пам’ять”.

Розвитку пластичної культури тіла сприяє засвоєння окремих елементів екзерсису класичного, народного, українського танцю, під час вивчення яких можливо виправити незначні фізичні недоліки, виробити поставу, ходу, виразність жесту, пластичність руху і т. д., а також освоєння танцювальних етюдів, сцен, створених за лексичним матеріалом народно-сценічного, українського танцю. Під час практичних занять набуваються знання про особливості і характерні риси того чи іншого виду хореографічного мистецтва.

В період вивчення тем предмета “Основи хореографії”, по мірі освоєння танцювально-пластичного матеріалу і оволодіння технікою руху, студенти отримають практичні завдання на самостійне створення танцювальних етюдів, образно-пластичних сцен у навчальних уривках для створення хореографічного образу пісні.

Запропонована програма включає в себе такі розділи: Основи класичного танцю. Основи народно-сценічного танцю (елементи танців народів світу), український народний танець.

Форми контролю знань студентів:

- усні відповіді;
- тестування;
- контрольні завдання;
- залік (теоретичне опитування і практичний показ);
- екзамен (теоретичне опитування і практичний показ).

Вивчається курс у процесі теоретично-лекційних, практично-лабораторних та самостійної роботи студентів на IV курсі, в VI-VII семестрах.

На навчальний курс відводиться:

Курс, учбовий семестр	Кількість годин				Примітка
	Теоретичні заняття	Практично-лабораторні	Самостійна робота.	Форма контролю	
IV курс VII сем.	4	23	20		
IV курс VIII сем.	4	32	25	залік	
Всього	8	55	45	2	
Всього на курс	108				

У програмі надається орієнтовний розподіл годин за темами, які можуть бути змінені рішенням циклової комісії хореографічних дисциплін та затверджені навчальною частиною училища.

ОРІЄНТОВНИЙ НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

“Основи хореографії”

№	Теми	Кількість годин				Примітка
		Всього	Теорет. заняття	Практ. лабор.	Самост. робота	
IV курс, VII семестр						
1.	Вступ. Танець – вид мистецтва	4	2	–	2	
2.	Розділ I. Основи класичного танцю.					
3.	Екзерсис біля станка, посеред залу.	8	–	5	3	
4.	Стрибки (алегро).	6	–	4	2	
5.	Розділ II. Основи народно-сценічного танцю (елементи танців народів світу).					
6.	Народний танець – коріння, з якого виросла професійна хореографія.	6	2	–	4	
7.	Тренувальні вправи біля станка.	7	–	4	3	
8.	Тренувальні вправи посеред залу.	6	–	4	2	
9.	Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів.	10	–	6	4	
IV курс, VIII семестр						
10.	Розділ III. Український танець.					
11.	Характеристика українського народного мистецтва.	4	2	–	2	
12.	Положення корпусу, рук, ніг, голови.	4	–	2	2	
13.	Танцювальні кроки, біги, припадання.	3	–	2	1	
14.	Танцювальні рухи та комбінації.	4	–	3	1	
15.	Гуцульський танець.	4	–	3	1	
16.	Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів.	6	–	4	2	

№	Теми	Кількість годин				Примітка
		Всього	Теорет. заняття	Практ. лабор.	Самост. робота	
17.	Розділ VI. Роль народних свят та обрядів у розвитку національної культури.	4	2	–	2	
18.	Символи народних свят і обрядів та їх значення. Використання символів у танцях.	2	–	–	2	
19.	Свята зимового періоду та народні танці, що їм властиві.	6	–	4	2	
20.	Свята весни. Різновиди гаївок, веснянок, хороводів для дітей і дорослих.	6	–	4	2	
21.	Свята літньої та осінньої пори. Купальські ігри та елементи хореографії в них.	6	–	4	2	
22.	Практична робота над створенням хореографії певного народного свята на основі фольклорного матеріалу.	12	–	6	6	
23.	Всього:		8	55	45	
24.	Всього на курс:	108				

КОРОТКИЙ ЗМІСТ ОСНОВНИХ ТЕМ ПРОГРАМИ “ОСНОВИ ХОРЕОГРАФІЇ”. ТЕОРЕТИЧНО-ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

Тема 1. Вступ. Танець – вид мистецтва.

Без пісні, без музики танцювального мистецтва не буває

Танець – вид мистецтва, в якому художній образ виникає із зміни положення людського тіла. Вибір положень та рухів людини в танці та їх систематизація – багатовіковий культурно-історичний процес. В цьому історичному розвитку поступово появляються основні види: ритуально-обрядові, народні, бальні (історико-чпобутові), класичні, модерн та характерні танці. Танець – невід’ємна частина творчості народу. Жанри і види хореографічного мистецтва. Історія виникнення і розвитку. Особливості класичного, народного, бального, сучасного естрадного танцю. Завдання курсу “Основи хореографії”. Передача через мистецтво танцю думки, характеру, почуттів, які відображаються в пісні.

Тема 2. Класичний танець – школа мистецтва танцю

Класичний танець – сучасна система в європейському театрі. Формувалась протягом віків. Сам термін виник в Росії XIX столітті, замінивши такі терміни, як серйозний, благородний, академічний тощо. Система складена завдяки підбору конкретних положень тіла та рухів і має чіткі позиції рук, ніг, корпусу, голови. Історія виникнення, перші школи, методика викладання, розділи класичного танцю. Цілі і практичне втілення знань і навичок у пластичних етюдах. Значення правильності постановки голови, рук, ніг, корпусу, виразність та відчуття поз для виконавця. Видатні діячі класичного танцю.

Тема 3. Народний танець – коріння, на якому виросла професійна хореографія

Народний танець – танець, створений народом, розповсюджений у побуті, самобутній, притаманний конкретній етнічній групі та місцевості. Один з найдавніших видів фольклору, він є основою, на якій виріс професійний (класичний) танець, який і зараз доповнює свій лексичний матеріал за рахунок фольклору та народної обрядовості.

Витоки народної хореографії, особливості, жанри, види. Народна творчість – духовне багатство країни. Вивчення фольклорного матеріа-

лу і втілення його в сценічних образах. Особливості танцювальної лексики з народно-сценічного танцю, чим він різниться від інших видів хореографічного мистецтва.

Тема 4. Український танець.

Характеристика українських народних танців

Загальні питання походження і розвитку українського хореографічного мистецтва. Танець в житті українського народу в історичному розвитку. Складові частини, лексика, композиційні елементи, музика українських народних танців.

Український танець у театралізованих та концертних видовищах. Танцювальне мистецтво у виконанні скоморохів, танець у вертепній драмі, народних виставах «Маланка» і «Коза». Сучасні танцювальні колективи та їх репертуар.

Тема 5. Роль народних свят та обрядів у розвитку національної культури

Народна творчість – духовне багатство країни. Збереження і розвиток кращих культурних надбань свого народу. Народні свята та обряди – джерело творчого збагачення художніх колективів. Створення вокально-хореографічних колективів та їх значення у збереженні фольклорних традицій. Зв'язок народної творчості з народними звичаями. Символи народних свят і обрядів та їх значення. Календарні свята та народні гуляння України, характерні особливості їх у місцевому регіоні. Вивчення фольклорного матеріалу свого регіону і втілення його в сценічних варіантах з метою розвитку та возвеличення духовної культури свого народу.

Практично-лабораторний курс.

Слід звернути увагу на методично правильний показ конкретних рухів та вміти дати правильну музичну розкладку комбінацій, які вивчаються; тут же велике значення має робота з концертмейстером при поясненні нового матеріалу. “Без пісні чи без музики нема танцю. Від них залежить темп, ритміка й характер танцю. Танцювальна пісня і танець, танцювальна мелодія на інструменті і танець – це одне нерозділь-

не гармонійне ціле” (В. М. Верховинець). Також потрібно опрацювати передання характеру, манери виконання, подачі танцю. Приділяти увагу драматургічним законам побудови твору: експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка.

IV курс, VII семестр

Розділ I. Основи класичного танцю

Заняття з студентами слід розпочинати з вивчення основних позицій ніг, рук, а вже згодом переходити до простих вправ біля станка. Порядок вправ у класичному танці встановлюється за принципом чергування рухів, що тренують різні групи м'язів. Перше вивчаємо *demi and grand plie*, потім виконуються рухи, які поступово включають до роботи інші групи м'язів та суглобово-зв'язковий апарат. Тренаж біля станка слід складати за ступенем зростаючої трудності, на початку важкі вправи вивчаються обличчям до станка, тримаючись двома руками за палку; коли матеріал засвоєний, можна виконувати його, тримаючись за палку однією рукою. Більшість вправ, вивчених біля станка, виконуються на середині залу. Всі вправи біля станка і на середині залу (окрім *demi and grand plie*) виконуються по чергово з правої і лівої ноги. Слід слідкувати і прагнути, щоб усі вправи виконувались виразно, усвідомлено, не механічно, танцювально.

Тема: Класичний екзерсис біля станка, на середині залу.

- *Demi and grand plie*, за I, II, V позиціями ніг (на пів і велике присідання);
- *Battement tendu* з I, V позиції ніг вперед в сторону, назад (вправи для розвитку рухливості стопи);
- *Battement tendu jete* з I, V позиції ніг вперед в сторону, назад (маленькі кидки);
- *Rond de jamb par terre*, по чвертині, половині і повному колу (коловий рух ногою по підлозі);
- *Battement tendu jete pique* з I, V позиції ніг вперед в сторону, назад (маленький кидок з ударом носком стопи по підлозі);
- *Battement frappe* з I, V позиції ніг вперед в сторону, назад (маленькі кидки робочою ногою вбік від опорної ноги);
- *Battement fondy* спочатку носком в підлогу потім на 45 градусів з I, V позиції ніг вперед в сторону, назад (м'які розгинання робочої ноги);

- *Battement releve lent* з I, V позиції ніг вперед в сторону, назад (підняття робочої ноги під кутом 90 градусів і вище);
- *Grand battement jete* з I, V позиції ніг вперед в сторону, назад (великі кидки робочої ноги вище 90 градусів);
- *Releve* за I, II, V позиціями ніг (підйом на пів пальці);
- *Port de bras* (вправи для рук).
- Положення *epaulement* (поворот плеча), *en face* (обличчям, прямо);
- *Reverence* (уклін);
- *Pas de bouree en facee* (переступання зі зміною ніг).

Тема: **Allegro (стрибки).**

- *Sauter* за I, II, V позиціями ніг (маленькі стрибки);
- *Pa echappe* (стрибки з V позиції в II позицію ніг);
- *Pa changemeht* (стрибки з переміною ніг у V позиції ніг).

Розділ II. Основи народно-сценічного танцю

Всебічна підготовка співака та керівника хором колективом неможлива без знань у галузі народної хореографії. Танець будь-якої технічної складності, різного національного забарвлення повинен допомагати студентам вирішувати поставлені перед ними завдання з втілення образу – це і є завданням курсу “Народно-сценічний танець”.

Заняття з народно-сценічного танцю розподіляють на дві частини:

Перша – станок: ряд вправ для вироблення техніки й сили ніг.

Друга – середина: етюди, які в своїй основі спрямовані на підготовку виконавської майстерності,

Тренаж у народно-сценічному танці надзвичайно багатий різноманітністю рухів, які розвивають і зміцнюють більшість м’язів, зв’язок і суглобів. Положення корпусу, рук, ніг, голови також дуже різноманітні залежно від народності. Згини корпусу, повороти голови, переходи рук з одного положення в інше, танцювальні ходи, кроки наповнені пластикою, різкістю, строгою формою, що передає характерні риси, притаманні саме певній народності.

В другій частині занять з народно-сценічного танцю, на середині залу, проводиться головним чином етюдна робота по вивченню танцювальних фрагментів, комбінацій, номерів різного характеру.

Тема: **Тренувальні вправи біля станка.**

При побудові тренажу треба додержуватись почерховості рухів за принципом переключення роботи одних м’язів і суглобів на інші. Тому пропонується зразок (схема) тренажу з народно-сценічного танцю:

- присідання за I, II, V позиціями ніг;
- батман тандю;
- середній батман;
- рон де жамб;
- підготовка до вірвовочки;
- прості вистукування;
- батман фондю;
- батман деволеппе;
- стрибки і т. д.

Кількість вправ можна зменшити або збільшити за рахунок об’єднання декількох рухів в одну вправу, тобто в комбіновані вправи.

Тема: **Тренувальні вправи посеред залу.**

- танцювальні кроки, біги;
- перемінний крок;
- припадання, упадання;
- доріжки;
- позиції рук, ніг, положення корпусу;
- оберти, повороти;
- присядки (для хлопців);
- поклін і т. д.

Тема: **Вивчення танцювальних комбінацій та хореографічних етюдів.**

На основі вивченого матеріалу створюються танцювальні комбінації, етюди на вдосконалення техніки виконання та майстерності. Рекомендовані для вивчення народні танці в характерах російського, польського, білоруського, циганського, іспанського.

IV курс, VIII семестр.

Розділ III. Український танець

Наявність яскравих національних рис, побутових особливостей, географічно-територіального положення надає українському танцю своєрідного колориту, забарвлення, самобутності й виразності. Хореографічне мистецтво України можна поділити на танці регіонів: Центральна

Україна, західна Україна, Поділля, Полісся, Промислові (східні області), та за етнічними групами: Бойківщина, Опілля, Гуцули, Покуття.

Тема: Положення корпусу, рук, ніг, голови в українському народному танці.

- Положення рук, корпусу, в сольному танці.
- Положення рук, корпусу, в парному танці.
- Положення рук, корпусу, в масовому танці.
- Рухи рук (пор де бра).

Тема: Танцювальні кроки, біги, припадання.

Танцювальні рухи та комбінації:

- простий танцювальний крок;
- перемінний крок;
- бігунець;
- «тинки»;
- «вихилясники»;
- «доріжки»;
- припадання, упадання;
- «віршовочка»;
- «голубець»;
- високий «голубець»;
- присядки (для хлопців);
- український уклін;
- оберти.

Тема: Гуцульський танець.

- позиції та положення рук;
- перемінний крок;
- біги;
- «доріжка»;
- «вихилясники»;
- притупи;
- «тропотянка»;
- «чосонка»;
- тинок;
- «голубець»;
- присядки;
- крутки.

Тема: Вивчення танцювальних комбінацій та хореографічних етюдів.

На основі вивченого матеріалу створюються танцювальні комбінації, етюди на вдосконалення техніки виконання та майстерності. Рекомендовані для вивчення українські танці – хороводи, веснянки, гопак, козачок, коломийки, гуцулки.

Теми для самостійної роботи студентів з предмета “Основи хореографії”.

1. Класичний танець – школа мистецтва танцю.
2. Історія виникнення та розвитку класичної хореографії.
3. Видатні діячі класичної хореографії.
4. Теоретики класичної хореографії.
5. Термінологія класичної хореографії.
6. Порядок вправ тренажу в класичному танці.
7. Вправи тренажу біля станка і на середині залу в класичному танці.
8. Театри класичної хореографії (опери та балету).
9. Львівський академічний Національний театр опери та балету ім. С. Крушельницької.
10. Танець – вид мистецтва. Танець у виставі.
11. Ритуально обрядові, народні, балні (історико-побутові), класичні, модерн та характерні танці.
12. Закони драматургії хореографічного твору.
13. Витоки народної хореографії, особливості, жанри, види.
14. Фольклорний танець та його дослідження.
15. Термінологія народної хореографії.
16. Тренувальні вправи тренажу біля станка і на середині залу.
17. Танцювальні етюди на середині залу.
18. Характеристика українських народних танців.
19. Регіони та етнічні групи України.
20. Положення корпусу, рук, ніг, голови в українському народному танці.
21. Історія розвитку танцювального мистецтва України.
22. Хореографічна культура Гуцульщини.
23. Танець «Гопак», характеристика.
24. Видатні діячі народної хореографії.
25. Видатні діячі української хореографії.

26. Теоретики народно-сценічної української хореографії.
 27. Танцювальні колективи народного танцю.
 28. Символи народних свят і обрядів та їх значення. Використання символів у танцях.
 29. Календарні свята та народні гуляння на Україні, характерні особливості їх в місцевих регіонах.
 30. Свята зимового періоду та народні танці, що їм властиві.
 31. Свята весни, різновиди гаївок, веснянок, хороводів для дітей і дорослих.
 32. Свята літньої та осінньої пори. Купальські ігри та елементи хореографії в них.
 33. Ансамблі пісні і танцю України, їх творчість і характеристика.
 34. Практична робота над створенням хореографії народного свята на основі фольклорного матеріалу.
- Критерії оцінювання знань студентів.

Початковий рівень навчальних досягнень.

1 бал. – Студент частково виконує вправи екзерсису, елементарні танцювальні рухи, музично-слухові завдання. Вміє рухатися ритмічно з одночасним проплескуванням сильних долей в такті, відтворювати найпростіші елементи маршу, танцювальної музики.

2 бали. – Студент вміє виконувати незначну частину вправ екзерсису, не завжди демонструє досконалі знання танцювальної азбуки, (основних позицій рук і ніг, вправи з екзерсису для рук, ніг). Виконує незначну частину колективно-порядкових вправ і ритмічних вправ.

3 бали. – Студент здатний виконувати окремі колективно-порядкові та ритмічні вправи під супровід різноманітних творів з конкретним виявом настрою (веселий, сумний, спокійний), але не завжди демонструє впевненість у пластичному відтворенні виражених музичних засобів (повільно, швидко, помірно, дуже швидко), іноді не володіє навичками виконання ритмічних танцювальних вправ у різних темпах.

Середній рівень навчальних досягнень.

4 бали. – Студент знає і вміє відтворювати колективно-порядкові і ритмічні вправи, вправи екзерсису лише в помірному темпі; уміє ви-

конувати частково доступні танцювальні елементи етюдів, деяких танців. Не завжди вміє розрізняти на слух і аналізувати різні танцювальні рухи.

5 балів. – Студент вміє відтворювати загальний характер музичних образів елементами народного, бального, класичного та інших танців, але не завжди вміє виконувати колективно-порядкові і ритмічні вправи у швидкому темпі; недостатньо знає основні позиції рук, ніг. Здатний виконувати нескладні танцювальні комбінації після показу педагога.

6 балів. – Студент вміє відтворювати прості танцювальні кроки (з носка, простий крок, підскоки), виконувати нескладні вправи екзерсису, допускає неточності та потребує уточнень і допомоги вчителя. Студент не завжди володіє основними положеннями рук у танці. З допомогою вчителя вміє виконувати нескладні танцювальні етюди в усіх зазначених у програмі видах (бальних, класичних, народних, сучасних, історико-побутових).

Достатній рівень навчальних досягнень

7 балів. – Студент недостатньо володіє основними танцювальними рухами, нескладними танцювальними вправами, етюдами, комбінаціями з танців, елементами музичної грамотності; не завжди точно розрізняє на слух танцювальні жанри: вальс, полька (бігунець), галоп і тому подібне. Спостерігаються помітні позитивні зміни у творчій діяльності. Студент вміє виконувати нескладні танцювальні вправи, етюди.

8 балів. – Студент вміє передавати (з допомогою вчителя) відмінність у засобах вираження художніх образів (їх характеру і настрою) через виконання елементів класичного або іншого танцю, але демонструє механічне виконання, йому бракує власної творчості, прояву мислення. Після показу вчителем студент досить повільно відтворює на практиці художні образи, виражаючи особливості кожного з виконуваних етюдів, танців. Студент не завжди вміє самостійно відтворювати варіанти танцювальних вправ, елементів танців, що вивчають напередодні.

9 балів. – Студент вільно володіє елементами хореографічного екзерсису, колективно-порядковими та ритмічними вправами, але допускає несуттєві неточності, що потребують зауваження чи корегування. Трапляються поодинокі недоліки у відтворенні танцювальних елементів. Студент не завжди вміє самостійно відтворювати танцювальні етюди.

Високий рівень навчальних досягнень.

10 балів. – Студент уміє виразно відтворювати фрагменти з танцювальних постановок елементами танцю, допускаючи при цьому несуттєві неточності; не завжди обґрунтовано вміє словесно аналізувати сюжетну основу танцю, відтворювати її характер і настрій засобами танцювальної лексики. Вказані неточності може виправляти самостійно.

11 балів. – Студент уміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у нових творчих завданнях. Здатний вільно імпровізувати власне виконання на задану тему, самостійно відтворювати хореографічні постановки, що пропонуються.

12 балів. – Студент на основі глибоких знань і вмінь елементів танців, сприймання і аналізу танцювальної музики вміє самостійно відтворювати і виконувати різні хореографічні постановки, композиції (етюди, ігри, завдання, танцювальні комбінації) як засіб вираження певного художнього образу. Студент самостійно і творчо використовує набуті танцювальні навички, уміння та власні здібності у творчій діяльності.

Програмні питання до заліку з предмета “Основи хореографії”

У програмі подається орієнтовний перелік питань до заліку з предмета “Основи хореографії”, який може доповнюватись і змінюватись з реальним обсягом вивчених тем і виконаних завдань. Перше питання – з лекційно-теоретичного курсу і самостійної підготовки студентів, друге питання – з практично-лабораторного курсу.

Перелік питань з лекційно-теоретичного курсу:

1. Класичний танець – школа мистецтва танцю.
2. Історія виникнення та розвитку класичної хореографії.
3. Видатні діячі класичної хореографії.
4. Теоретики класичної хореографії.
5. Термінологія класичної хореографії.
6. Порядок вправ тренажу в класичному танці.
7. Вправи тренажу біля станка і на середині залу в класичному танці.

8. Театри класичної хореографії (опери та балету).
9. Львівський Національний театр опери та балету ім. С. Крушельницької.
10. Танець – вид мистецтва. Танець і пісня.
11. Ритуально–обрядові, народні, та характерні танці.
12. Закони драматургії хореографічного твору.
13. Витоки народної хореографії, особливості, жанри, види.
14. Фольклорний танець та його дослідження.
15. Термінологія народної хореографії.
16. Тренувальні вправи тренажу біля станка і на середині залу.
17. Танцювальні етюди на середині залу.
18. Характеристика українських народних танців.
19. Регіони та етнічні групи України.
20. Положення корпусу, рук, ніг, голови в українському народному танці.
21. Історія розвитку танцювального мистецтва України.
22. Хореографічна культура Гуцульщини.
23. Танець «Гопак», характеристика.
24. Видатні діячі народної хореографії.
25. Видатні діячі української хореографії.
26. Теоретики народно-сценічної, української хореографії.
27. Танцювальні колективи народного танцю.
28. Колективи пісні і танцю (вокально-хореографічні).
29. Символи народних свят і обрядів та їх значення. Використання символів у танцях.
30. Календарні свята та народні гуляння на Україні, характерні особливості їх у місцевих регіонах.
31. Свята зимового періоду та народні танці, що їм властиві.
32. Свята весни, різновиди гаївок, веснянок, хороводів для дітей дорослих.
33. Свята літньої та осінньої пори. Купальські ігри та елементи хореографії в них.

Перелік питань з лабораторно-практичного курсу:

1. Показати танцювальний етюд з народно-сценічного танцю.
Дати характеристику виконаного етюда.
2. Показати танцювальний етюд українського народного танцю.
Дати характеристику виконаного етюда.
3. Показати танцювальні рухи класичного танцю. Дати характеристику виконаного етюда.
4. Створити хореографічну картинку (мініатюру), під супровід пісні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Азбука танцев. / Авт. – сост. Е.В. Денниц, Д.А. Ермаков, О.В. Иванникова. – М.: ООО Издательство АСТ, 2004.
2. Бахрушин Ю. А. История русского балета. – М.: Просвещение, 1977.
3. Березова Г. Класичний танець. – Київ; Музична Україна, 1990.
4. Бочарникова Э. Страна волшебная – балет. – Москва; Детская литература, 1974.
5. Ваганова А. Основы классического танца. – Ленинград; Искусство, 1963.
6. Васильченко К. М. Лексика українського народно-сценічного танцю. – Київ; Мистецтво, 1996.
7. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю. – Київ; Музична Україна, 1990.
8. Голдріч О. Барви Карпат. – Львів, 1999.
9. Голдріч О. Методика роботи з хореографічним колективом. – Львів; Каме-
няр, 2002.
10. Голдріч О., Хитряк С. Музична хрестоматія. – Львів; Край, 2003.
11. Голдріч О. “Черемош” на Американському континенті (сторінки щоден-
ника). – Львів, 2000.
12. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. – Київ; Видав-
ництво Академії наук Української РСР, 1963.
13. Гуменюк А. І. / Українські народні танці. Під ред. Вірського П.П.: – Київ;
Наукова думка, 1969.
14. Энциклопедия. Балет. / Глав. редак.т. Ю.Н. Григорович. – Москва; Совет-
ская энциклопедия, 1981.
15. Зайцев Є.: Основи народно-сценічного танцю (частина I). – Київ; Мистец-
тво, 1975.
16. Зайцев Є.: Основи народно-сценічного танцю (частина II). – Київ; Мистец-
тво, 1976.
17. Звездочкин В. А.: Классический танец. – Ростов-на-Дону, Фенікс, 2003.
18. Кох И. Э.: Основы сценического движения. – Ленинград; Искусство, 1970.
19. Притупа Є. П., Пилат В.С. Традиції української національної фізичної
культури. – Львів: Троя, 1991.
20. Ткаченко Т.: Народные танцы. – Москва; Искусство, 1975.
21. Ткаченко Т.: Народные танцы. – Москва; Искусство, 1954.
22. Пуринова Т. В., Баликова А. В., Иванникова О. В. Учите детей танце-
вать: – Москва; Владос, 2003.
23. Закон України «Про вищу освіту» Міністерство освіти і науки України. /
Під ред. Хоменко М.П. – Київ, 2004.
24. Стандарт вищої освіти. Міністерства освіти і науки України. – Київ.
25. «Освіта». Творче об'єднання «Глазур» (часопис). – від 8–15 листопада
2000.
26. Організація навчально-виховного процесу. Досвід роботи навчальних за-
кладів I–II рівня акредитації. / Під ред. Хоменко М. П. – Київ, 2004.

Навчальне видання

ОСНОВИ ХОРЕОГРАФІЇ

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації

Укладач О. А. Плахотнюк

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 1,16. Наклад 100 прим.

Видавництво “Фірма “ІНКОС”
14116, м. Київ, вул. Маршала Рибалка, 10/8;
Тел./факс: (044) 206–47–29, 206–47–21
E-mail: inkos@carrier.kiev.ua,
inkos@ln.kiev.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів
видавничої продукції № 2006 від 04.11.2004 р.